

ทัศนคติและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี Attitude and smoking behavior of students, Bangkokthonburi University.

รศ.ระวีวรรณ แสงฉาย¹, อ. เสถียร โยวะผุย¹, อ.วราภรณ์ ชัดทาน¹, อ.พรวิภา เข็นใจ¹,
อ.ชิราวุธ บุญณวิษ¹, รศ.ดร. รุ่งโรจน์ พุ่มรีว¹, ศ.พัฒน์ สุจ่าน¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวางมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาภาคปกติทุกคณะ จำนวน 441 คน เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ วิธีการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสำรวจด้วยตนเอง ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 54.65 และ 45.35ตามลำดับ) นักศึกษามีอายุเฉลี่ย 21ปี มีรายได้เฉลี่ย 6730 บาท ต่อเดือน ลักษณะที่พักอาศัยครั้งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาอยู่ในหอพัก บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 53.76 สูบร้อยละ 46.26 ที่สูบมากที่สุดคือเพื่อน ร้อยละ 21.09 นักศึกษาเคยสูบบุหรี่และยังสูบอยู่ จำนวน 84 คน(ร้อยละ 19.05) เคยสูบบุหรี่และเลิกสูบแล้ว จำนวน 62 คน (ร้อยละ 14.06)เฉลี่ยเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกอายุ 15.87 ปี สถานที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่จะเป็นที่พักจำนวน 60 คน (ร้อยละ 47.24) ส่วนใหญ่ซื้อบุหรี่จากร้านสะดวกซื้อจำนวน 90คน (ร้อยละ 47.24)/ การจ่ายเงินค่าบุหรี่เฉลี่ย 75.74 บาท บุหรี่ที่ซื้อมานั้น ถูกต้องตามกฎหมาย มีภาพและคำเตือนอันตราย และมีอกรแสดมปี จำนวน 122 คน (ร้อยละ 89.05) ผู้ที่เคยสูบบุหรี่และเลิกสูบแล้ว เลิกสูบมา 34 คน เลิกสูบเป็นเวลาเฉลี่ย 4.12 ปี สาเหตุที่เลิกบุหรี่ พบว่าไม่คิดเลยตัดสินใจเลิกเองจำนวน 24คน(ร้อยละ 38.71) พ่อ แม่ ญาติ เพื่อน ขอร้อง จำนวน 11 คน (ร้อยละ 17.74) การได้รับควันบุหรี่มือสอง พบว่าบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยสูบบุหรี่ มีจำนวน 204คน(ร้อยละ46.26) เพื่อนเป็นบุคคลที่สูบบุหรี่มากที่สุด 93 คน(ร้อยละ 45.51) และมีการสูบทุกวัน 128 คน (ร้อยละ62.74) เมื่อนักศึกษาเมื่อเข้าไปในอาคารสถานที่สาธารณะพบว่า สถานที่พบผู้สูบบุหรี่มากที่สุดคือ ตลาดสดพบ202 คน(ร้อยละ 67.33)รองลงมาคือ อาคารของมหาวิทยาลัย พบ 201คน (ร้อยละ 60.91) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงบวกได้แก่ เพศ นักศึกษาที่พักนอกมหาวิทยาลัย การไม่สูบบุหรี่ของบุคคลที่พักอยู่ด้วย การไม่ลองสูบบุหรี่ อายุน้อยเมื่อลองสูบ เวลาที่เริ่มสูบบุหรี่มวนแรกของวัน จำนวนวันที่สูบ จำนวนบุหรี่ที่สูบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงลบได้แก่ อายุ รายได้ ความบอ่ยของการสูบ จำนวนเงิน จำนวนบุหรี่ ราคาบุหรี่ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติได้แก่ จำนวนเงินครั้งสุดท้ายที่นักศึกษาซื้อมา ระยะเวลาในการเลิกสูบบุหรี่ ระยะเวลาที่นักศึกษาเลิกสูบได้ในครั้งสุดท้ายก่อนกลับมาสูบอีก ปริมาณบุหรี่ที่นักศึกษาสูบ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาใช้ในการซื้อบุหรี่ในรอบ 1 เดือน จำนวนเงินโดยรวม

คำสำคัญ : ทัศนคติ พฤติกรรม การสูบบุหรี่ นักศึกษา

¹คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Abstract

This survey research aims to study attitude and smoking behavior and its relationship among 441 students. The collection of data was done by self-administered questionnaire. The results showed that there were more male than female students (54.65 and 45.35 percent respectively). Average age 21 years, average income were 6730 Baht per month, half of the students were living at university dormitory, persons living with were not smoking 53.67 percent and smoking 46.26 percent, most of those were friends (21.09 percent). For those who ever smoked and still smoking were 84 persons (19.05 percent) those who ever smoked and quit were 62 persons (14.06 percent), average age at smoking were 15.87 years, most of them smoked at their residences 60 persons (47.24 percent). Mostly brought cigarette from convenience stores 90 persons (47.24 percent), average spent 75.74 Baht and stated that the packs of cigarette were legal 122 persons (89.05 percent) by showing pictures and warning signs of danger from cigarette and having stamps paying taxes.) For those who ever smoked and already quit were 34 persons, average year of quit were 4.12 year, the reasons they quit were found that: they were it was danger for health then self quit were found 24 persons (38.71 percent) other reasons were parents, relatives and friend were asked to quit 11 persons (17.74 percent). For the second hand smokers, it was found that persons living with were smoking 204 persons (46.26 percent) friends were found the most 93 persons (45.51 percent) and smoked every day 128 persons (62.74 percent). For public places if they entered, it was found that mostly at markets, followed by university building 202 and 201 persons (67.33 and 60.91 respectively). Concerning factors affecting variables and attitude significantly were summarized as following: Factors having positive relationship with attitude were: sex of the students, student living outside the university dormitory, person living with were not smoking, not trying to smoke, smoking in younger age, time of the day at first smoking at dawn, number of days and number cigarette smoking. Factors having negative relationship were: age of students, income, frequency of smoking, money spent, number of cigarette, the price per package. Factors having no relationship with attitude were as followed: The amount of money spent to buy cigarette, years of quit smoke, duration of last quit before return to smoke again, amount of cigarette the student smoke, money spent per month and total amount of money spent.

Key words : attitude, behavior, cigarette smoking, student.

บทนำ

เป็นที่ประจักษ์กันโดยทั่วไปแล้วว่าอันตรายและผลกระทบต่อบุคคลประเทศชาติจากบุหรี่นั้น มีมากมายมหาศาล บุหรี่นับเป็นสิ่งเสพติดเพียงชนิดเดียวที่สามารถซื้อขายและเสพกันอย่างถูกกฎหมาย คนไทยจำนวนมากยังคงสูบบุหรี่แม้จะทราบถึงพิษภัยจากบุหรี่(สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา,2552) ผลกระทบและความเสี่ยงจากการสูบบุหรี่โทษภัยของบุหรี่นั้น เป็นที่ทราบกันดีว่าร้ายแรงก่อให้เกิดโรคและความเสี่ยงมากมาย รวมถึงการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร โดยโรคที่เกิดจากการได้รับควันบุหรี่นั้นมักจะติดอันดับต้นๆของสาเหตุการเสียชีวิตซึ่งยังคงทวีความรุนแรงและเพิ่มอุบัติการณ์มากขึ้นทุกวัน(อารัมภ์พร เอื้อมวุฒิ ,2559)

ผลเสียที่เกิดจากบุหรี่ มีหลายด้าน ดังนี้ **ผลเสียต่อสุขภาพของผู้สูบเอง** ซึ่งเกิดได้ทุกระบบ ตั้งแต่หัวใจจรดเท้า เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือดมะเร็งที่อวัยวะต่างๆ ถุงลมโป่งพอง โรคปอด หืด ไอเรื้อรัง ภูมิแพ้ หลอดลมอักเสบ หูน้ำหนวก ต้อกระจก โรคในช่องปาก มีกลิ่นตัว กลิ่นปาก นิ้วและเล็บสีน้ำตาล-เหลือง โรคทางเดินอาหาร กระจกพรุน ข้อเสื่อม ข้ออักเสบ รูมาตอยด์ อัมพฤกษ์ อัมพาต เกิดความผิดปกติของอารมณ์ แก่ก่อนวัย มีริ้วรอยเหี่ยวย่นบนผิวหนัง แผลหายช้า ไบหน้าชูบซิด เป็นหมัน เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ **ผลเสียต่อสุขภาพของคนรอบข้างจากการได้รับควันบุหรี่มือสอง** ซึ่งจะได้รับสารพิษจากควันบุหรี่ และมีโอกาสเกิดโรคได้เช่นเดียวกับผู้สูบบุหรี่ ในสตรีมีครรภ์ ไม่ว่าจะจากควันบุหรี่มือหนึ่งหรือมือสอง จะทำให้มีบุตรยาก เกิดโรคแทรกซ้อนระหว่างตั้งครรภ์ คลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักตัวน้อยกว่า 2,500 กรัม และเกิดอาการไหลตายในเด็กได้ นอกจากนี้นิโคตินที่แม่ได้รับจากควันบุหรี่ ขับออกทางน้ำนมได้ ส่งผลให้เด็กรับนิโคตินด้วย ในเด็กเล็ก ทำให้เป็นหวัดบ่อยขึ้นเป็นน้ำหนวก หิดกำเริบ และอาจมีพัฒนาการล่าช้า **ผลเสียต่อสุขภาพจากการได้รับควันบุหรี่มือสาม** ซึ่งเป็นสิ่งตกค้างจากควัน อนุภาคโลหะหนัก สารก่อมะเร็ง และสารกัมมันตรังสีที่ติดอยู่ตามเครื่องใช้ต่างๆ และเสื้อผ้า ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่ง สำหรับเด็กเล็ก **ผลเสียต่อเศรษฐกิจ** การงาน โดยจะทำให้สิ้นเปลืองเงินโดยใช่เหตุจากค่าบุหรี่ยารักษาพยาบาลจากการเจ็บป่วยที่บ่อยขึ้น ทำให้ขาดงานและเสียเวลาการทำงานจากการสูบบุหรี่ การเจ็บป่วยทำให้เสียเศรษฐกิจชาติ กำลังแรงงานบุคลากร รัฐบาลต้องเสียงบประมาณในการดูแลสุขภาพของผู้สูบบุหรี่กว่าปีละ 46,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นภาษีของเราเองทั้งสิ้น **ผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติ** โดยเป็นตัวอย่างไม่ดีเป็นที่น่ารังเกียจของสังคม อาจทำให้เกิดเพลิงไหม้จากก้นบุหรี่ ทั้งนี้ผู้สูบได้รับโทษตามกฎหมายหากสูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ(อารัมภ์พร เอื้อมวุฒิ ,2559)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้สนับสนุนแผนงานเครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานกับองค์กรวิชาชีพสุขภาพในการปฏิบัติตามจรรยาปฏิบัติ (Code of Practice) ว่าด้วยการควบคุมการบริโภคยาสูบขององค์การอนามัยโลก ขับเคลื่อนให้เกิดกระแสสังคมด้านการควบคุมการบริโภคยาสูบ สนับสนุนและผลักดันให้เกิดนโยบายสาธารณะ สร้างบุคลากรด้านสุขภาพให้เป็นต้นแบบด้านสุขภาพที่ปลอดบุหรี่ และผลักดันให้มีการบรรจุเนื้อหาการควบคุมการบริโภคยาสูบในหลักสูตรของวิชาชีพสุขภาพ โดยมุ่งเป้าหมายเพื่อเสริมพลังและเร่งให้โครงการในแผนงานก้าวหน้าเป็นรูปธรรม โดยอ้างถึงประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 19พ.ศ.2553

ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีผลบังคับใช้ 28 มิถุนายน 2535 กำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะเป็น “เขตสูบบุหรี่” หรือ “เขตปลอดบุหรี่” ข้อ 2(2.3) กำหนดให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา เฉพาะส่วนที่เป็นอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ เป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด (โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็นมหาวิทยาลัยปลอดบุหรี่, คู่มือเกณฑ์มาตรฐานพัฒนามหาวิทยาลัยปลอดบุหรี่ ,2557)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครนบุรี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครนบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการสูบบุหรี่กับตัวแปรอิสระต่างๆของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครนบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย : รูปแบบ/วิธีการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง ประชากร เป็นนักศึกษภาคปกติรวม 15 คณะ จำนวน 5803 คน กลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบง่ายในแต่ละคณะ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 441 คน เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และสุราซึ่งดัดแปลงมาจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิธีการรวบรวมข้อมูล ให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสำรวจด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาความสัมพันธ์ด้วยค่า ChiSquare และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)

ผลการวิจัย ประกอบด้วย ข้อมูลประชากรทั่วไปของนักศึกษา และ ข้อมูลการสูบบุหรี่ของนักศึกษา

ข้อมูลประชากรทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลประชากรทั่วไปของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ระดับชั้นปีที่เรียน เพศ อายุ รายได้ ที่ได้รับเฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะที่พักอาศัย โดยมีรายละเอียดดังนี้ นักศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 มีจำนวนสูงสุด 162 คน (ร้อยละ 36.73) รองลงมาคือชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 119 คน (ร้อยละ 26.98) ชั้นปีที่ 3 มีจำนวน 103 คน (ร้อยละ 23.36) และ ชั้นปีที่ 4 มีจำนวนน้อยสุดจำนวน 57 คน (ร้อยละ 12.93) ทั้งนี้เนื่องจากคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีการกีฬาไม่มีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 นักศึกษาเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 54.65 และ 45.35 ตามลำดับ) นักศึกษามีอายุเฉลี่ย 21 ปี โดยครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษามีอายุ ระหว่าง 17-20 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 51.70) รองลงมาคืออายุ ระหว่าง 21-25 ปี (ร้อยละ 44.44) นักศึกษามีรายได้เฉลี่ย 6730 บาท ต่อเดือน โดยครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษามีรายได้ ระหว่าง 1,000-5,000 บาท (ร้อยละ 58.20) รองลงมาคือ มีรายได้ ระหว่าง 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 31.22) โดยมีนักศึกษา 63 คน (ร้อยละ 14.29) ไม่ตอบและได้หักออกจากจำนวนนักศึกษาทั้งหมดโดยไม่นำมาคำนวณ

ลักษณะที่พักอาศัยครั้งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาอยู่ในหอพัก ในจำนวนนี้อยู่ในหอพักภายในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 33.56 หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยร้อยละ20.16 อยู่บ้านตนเองร้อยละ 29.02 อยู่บ้านเช่าร้อยละ 15.65 บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 53.76 สูบร้อยละ 46.26 เฉลี่ยสูบ 4 คน ที่สูบมากที่สุดคือเพื่อน ร้อยละ 21.09 รองลงมาคือพ่อ ร้อยละ 15.19 และพี่ชาย/น้องชาย ร้อยละ 9.07

ข้อมูลการสูบบุหรี่ของนักศึกษา

นักศึกษาเคยสูบบุหรี่และยังสูบอยู่ จำนวน 84 คน (ร้อยละ 19.05) เคยสูบบุหรี่และเลิกสูบแล้ว จำนวน 62 คน (ร้อยละ14.06) สำหรับนักศึกษาที่เคยสูบบุหรี่และยังสูบอยู่ 84 คน นักศึกษาสูบเป็นประจำ จำนวน 63คน(ร้อยละ 43.15) / การเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกของนักศึกษาเมื่ออายุมากกว่า 16 ปีจำนวน 65 คน (ร้อยละ 50.39) เฉลี่ยเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกอายุ 15.87 ปี / นักศึกษาสูบบุหรี่มวนแรกของวันภายหลังตื่นนอนตอนเช้าจำนวน 87คน (ร้อยละ 61.27) โดยสูบในช่วงเวลาต่างๆจำนวนใกล้เคียงกัน / ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา นักศึกษาสูบบุหรี่จำนวน 121คน (ร้อยละ86.43) จากจำนวน 140 คน ในจำนวน 121คน จะสูบทุกวันจำนวน 42คน (ร้อยละ 34.71) และสูบ 2-5 มวนต่อ วันจำนวน 41 คน(ร้อยละ 33.88) / ในจำนวน 127 คน สถานที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่จะเป็นที่พักจำนวน 60 คน (ร้อยละ 47.24) / การซื้อบุหรี่ของนักศึกษา ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา (122 คน) ส่วนใหญ่ซื้อจากร้านสะดวกซื้อจำนวน 90คน (ร้อยละ 47.24) / ในจำนวน 113 คน ส่วนใหญ่จะซื้อยี่ห้อ LM 18 คน (ร้อยละ36.73) / การจ่ายเงินค่าบุหรี่ของนักศึกษา ในจำนวนที่จ่ายเงินซื้อ 84 คน จะจ่ายเงินเป็นจำนวน 51-100 บาท จำนวน 62 คน (ร้อยละ 73.80)โดยจ่ายเฉลี่ย 75.74 บาท / บุหรี่ที่ซื้อมานั้น ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ (มีภาพและคำเตือนอันตราย และมีอาการแสบป้) พบว่านักศึกษาตอบว่า มีภาพและคำเตือนข้อความจำนวน 122 คน (ร้อยละ 89.05) มีแสบป้ จำนวน 97 คน (ร้อยละ 68.31) / ครั้งสุดท้ายที่ซื้อสูบเข้ามาเป็นซอง 78 คน (ร้อยละ 57.35) ซื่อเป็นมวน/บุหรี่ปั่นขาย จำนวน 36 คน (ร้อยละ 26.47)

ผู้ที่เคยสูบบุหรี่และเลิกสูบแล้ว เลิกสูบมา 34 คน เลิกสูบเป็นเวลาต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 20 ปี เฉลี่ย 4.12 ปี สาเหตุที่เลิกบุหรี่ (ตอบมากกว่า 1 เหตุผล) พบว่าไม่ดีเลยตัดสินใจเลิกเองจำนวน 24คน(ร้อยละ 38.71) พ่อ แม่ ญาติ เพื่อน ขอร้องจำนวน 11 คน (ร้อยละ 17.74) เคยพยายามเลิกสูบบุหรี่ต่ำสุด 1 ครั้ง สูงสุด 6 ครั้ง เฉลี่ย 3.67 ครั้ง ระยะเวลาที่เลิกบุหรี่ ได้ในครั้งสุดท้ายก่อนกลับมาสูบอีก เป็นระยะเวลาต่ำสุด 1 วัน สูงสุด 19 วัน เฉลี่ย 4.20 วัน

ข้อมูลการได้รับวันบุหรี่มือสองจากบุคคลต่างๆในบ้านของนักศึกษา

บุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยสูบบุหรี่ มีจำนวน 204คน(ร้อยละ46.26)และจำนวนบุคคลที่สูบบุหรี่มีมากที่สุด1 คน (ร้อยละ17.23) รองลงมา มี 2 คน (ร้อยละ17.23) และมีความสัมพันธ์กับนักศึกษา คือเพื่อนเป็นบุคคลที่สูบบุหรี่มากที่สุดร้อยละ93 คน(ร้อยละ 45.51) และมีการสูบทุกวัน 128 คน (ร้อยละ 62.74) สูบสัปดาห์ละครั้ง 56 คน (ร้อยละ27.45) สูบเดือนละครั้ง 7คน (ร้อยละ3.43) และสูบไม่ทุกเดือน 13 คน(ร้อยละ6.37)

เมื่อนักศึกษาเมื่อเข้าไปในอาคารสถานที่สาธารณะและพบผู้สูบบุหรี่หรือไม่ พบว่าสถานที่พบผู้สูบบุหรี่มากที่สุดคือ ตลาดสดพบผู้สูบบุหรี่ 202 คน(ร้อยละ 67.33)รองลงมาคือ อาคารของ

มหาวิทยาลัย พบผู้สูบบุหรี่ 201คน (ร้อยละ 60.91) บริการขนส่งสาธารณะพบผู้สูบบุหรี่ 158คน (ร้อยละ 55.63) ร้านอาหารพบผู้สูบบุหรี่ 146 คน (ร้อยละ 51.96)และที่โรงเรียนพบผู้สูบบุหรี่ 120คน (ร้อยละ 58.25)

ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่

เมื่อสอบถามทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการสูบบุหรี่ พบว่า ในจำนวนทัศนคติ 10 ลำดับแรกที่นักศึกษามีความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูง คือ การสูบบุหรี่มีโทษต่อคนรอบข้าง (Mean=4.64, S.D=0.76) บุหรี่ทำลายสุขภาพ (Mean=4.61, S.D=0.76) การเลิกบุหรี่ทำให้สุขภาพดีขึ้น (Mean=4.39, S.D=0.89) การสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ไม่น่าเลียนแบบ (Mean=4.37, S.D=0.97) บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดที่อันตรายเพราะจะนำไปสู่สิ่งเสพติดอื่นๆ (Mean=4.30, S.D=0.98) การสูบบุหรี่ทำให้เปลืองเงินซื้อ (Mean=4.29, S.D=1.05) การสูบบุหรี่ไม่ได้แสดงถึงการเป็นคนทันสมัยเท่าที่ (Mean=4.22, S.D=1.09) ผู้หญิงสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม(Mean=4.18, S.D=1.00)วัยรุ่นสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม(Mean=4.08, S.D=0.94) สิบมีค่าเฉลี่ยเท่ากันสองข้อคือ การสูบบุหรี่ไม่ทำให้คุณเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ(Mean=3.82, S.D=1.25) และการเลิกบุหรี่ทำให้มีเงินเหลือไว้ใช้จ่ายในสิ่งจำเป็นมากขึ้น(Mean=3.82, S.D=0.57)

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับทัศนคติต่อการสูบบุหรี่

เมื่อนำตัวแปรอิสระทั้งหลาย ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานที่พักของนักศึกษา การสูบบุหรี่ของบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วย จำนวนบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยสูบบุหรี่ การลองสูบบุหรี่แม้เพียง 1 ครั้งของนักศึกษา ความบ่อยของการสูบบุหรี่ของนักศึกษา อายุเมื่อเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกของนักศึกษา เวลาที่เริ่มสูบบุหรี่มวนแรกของวัน ค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่ชนิด 1 ซอง/ บุหรี่ 20 มวน ในช่วง 30 วันที่ผ่านมาจำนวนเงินที่ซื้อบุหรี่ สูบบุหรี่กี่วัน และกี่มวนต่อวัน ราคาบุหรี่ครั้งสุดท้ายที่ซื้อมา จำนวนปีที่เลิกสูบบุหรี่ ระยะเวลาที่คุณเลิกสูบบุหรี่ได้ในครั้งสุดท้ายก่อนกลับมาสูบบอก ปริมาณบุหรี่ที่สูบเป็นอันดับ 1 จำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่ในรอบ 1 เดือน เมื่อนำตัวแปรอิสระทั้งหลาย มาทำการทดสอบความสัมพันธ์กับทัศนคติ โดยใช้สถิติ Pearson Correlation ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (r) ซึ่งมีค่า p-value ต่ำกว่า 0.05 มีผลทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์นั้น significant โดยสามารถอธิบายเป็นรายตัวแปรดังนี้

เพศV01 มีค่า correlation =0.172และ p-value=0.0002 มีความสัมพันธ์กันยังเป็นนักศึกษาเพศหญิง ยังมีทัศนคติดีขึ้น

อายุ V02มีค่า correlation =-0.124และ p-value=0.009 มีความสัมพันธ์ติดลบ แสดงว่าอายุนักศึกษายังมากขึ้นทัศนคติยิ่งลดลง

รายได้ V03 มีค่า correlation =-0.0998 และ p-value=0.009 มีความสัมพันธ์ติดลบ หมายความว่ายิ่งนักศึกษามีรายได้มากทัศนคติยิ่งลดลง

สถานที่พักของนักศึกษาV04มีค่า correlation =0.117 และ p-value=0.0139 หมายความว่า นักศึกษาที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัยมีทัศนคติสูงขึ้น

การสูบบุหรี่ของบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยV05มีค่า correlation =0.13 และ p-value=0.005หมายความว่าถ้านักศึกษาไม่สูบบุหรี่ จะมีทัศนคติมากขึ้น

จำนวนบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยสูบบุหรี่V06มีค่า correlation =0.12 และ p-value=0.011 หมายความว่าจำนวนบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยไม่สูบบุหรี่ จะมีทัศนคติสูงขึ้น

การลองสูบบุหรี่แม้เพียง 1 ครั้งของนักศึกษา V08 มีค่า correlation =0.234 และ p-value=0.0001 แสดงว่านักศึกษายังไม่สูบบุหรี่เลย ทัศนคติยิ่งดีขึ้น

ความบ่อยของการสูบบุหรี่ของนักศึกษาV09 มีค่า correlation = -0.121 และ p-value=0.01 หมายความว่านักศึกษายังสูบบุหรี่นานๆครั้ง ทัศนคติยิ่งลดขึ้น

อายุเมื่อเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกของนักศึกษา V10 มีค่า correlation = -0.154 และ p-value=0.001 แสดงว่าอายุนักศึกษาที่เริ่มสูบบุหรี่น้อยๆ ทัศนคติยิ่งดีขึ้น

เวลาที่เริ่มสูบบุหรี่รวมแรกของวันภายหลังตื่นนอนเช้าของนักศึกษา V11 มีค่า correlation = -0.158 และ p-value=0.0008 แสดงว่าภายหลังตื่นนอนเช้าสูบบุหรี่ภายใน 5 นาที ทัศนคติยิ่งดีขึ้น

ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา นักศึกษาสูบบุหรี่กี่วัน V12 มีค่า correlation = -0.183 และ p-value=0.0001แสดงว่านักศึกษายังสูบบุหรี่น้อยลง ทัศนคติยิ่งดีขึ้น

ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา นักศึกษาสูบบุหรี่กี่มวนต่อวัน V12 มีค่า correlation = -0.183 และ p-value=0.0001แสดงว่านักศึกษายังสูบบุหรี่น้อยมวนต่อวัน ทัศนคติยิ่งดีขึ้น

ในการจ่ายเงินซื้อบุหรี่1 ซองของนักศึกษาเป็นจำนวนเงินเท่าไร V16-2 มีค่า correlation = -0.183 และ p-value=0.0001 มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางลบ หมายความว่านักศึกษายังจ่ายเงินมากขึ้นทัศนคติยิ่งลดลง

ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา นักศึกษาจ่ายเงินซื้อบุหรี่เป็นจำนวนเงินเท่าไร V17-2 มีค่า correlation = -0.072 และ p-value=0.128 หมายความว่าจำนวนเงินที่จ่ายซื้อบุหรี่ของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ

จำนวนบุหรี่ที่นักศึกษาซื้อมา V22-2 มีค่า correlation = -0.185 และ p-value=0.00008 มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางลบ หมายความว่านักศึกษายังซื้อบุหรี่มากทัศนคติยิ่งลดลง

ราคามูลค่าสูงสุดท้ายที่นักศึกษาซื้อมา V23-1 มีค่า correlation = -0.142 และ p-value=0.002 หมายความว่าราคามูลค่าสูงสุดท้ายที่นักศึกษาซื้อมา มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางลบ ยิ่งใช้เงินซื้อบุหรี่มาก ทัศนคติยิ่งลดลง

จำนวนเงินครั้งสุดท้ายที่นักศึกษาซื้อมา V23-2 มีค่า correlation = -0.047 และ p-value=0.316 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันกับทัศนคติ

นักศึกษาเล็กสูบมานาน(ปี) V24-y มีค่า correlation = -0.047 และ p-value=0.316 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันกับทัศนคติ

ระยะเวลาที่นักศึกษาเล็กสูบได้ในครั้งสุดท้ายก่อนกลับมาสูบอีก V27 มีค่า correlation = -0.024 และ p-value=0.60 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันกับทัศนคติ

ปริมาณบุหรี่ที่นักศึกษาสูบเป็นอันดับ1 V29-3 มีค่า correlation = -0.054 และ p-value=0.25 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันกับทัศนคติ

ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาใช้ในการซื้อบุหรี่ในรอบ 1 เดือน V30 มีค่า correlation = 0.062 และ p-value=0.19 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันกับทัศนคติ

จำนวนเงินโดยรวม V30-1 มีค่า correlation = -0.043 และ p-value=0.359 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันกับทัศนคติ

ตาราง แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และค่า p-value ระหว่างทัศนคติกับตัวแปรอิสระต่างๆของนักศึกษา

ตัวแปร	Correlation)	P-value
เพศ V01	0.172576317	0.0002714*
อายุ V02	-0.124205888	0.0090268*
รายได้(บาท)V03	-0.099806679	0.0525159*
สถานที่พักของนักศึกษาV04	0.117035012	0.0139241*
การสูบบุหรี่ของบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยV05	0.130935714	0.0058924*
จำนวนบุคคลที่นักศึกษาพักอาศัยอยู่ด้วยสูบบุหรี่V06	0.120723895	0.0111714*
การลองสูบบุหรี่แม้เพียง 1 ครั้งของนักศึกษาV08	0.234480396	0.0000006*
ความบ่อยของการสูบบุหรี่ของนักศึกษา V09	- 0.121028779	0.0109670*
อายุเมื่อเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกของนักศึกษา V10	-0.154532273	0.0011318*
เวลาที่เริ่มสูบบุหรี่มวนแรกของวันภายหลังตื่นนอนเช้า V11	-0.158734503	0.0008222*
ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สูบบุหรี่กี่วัน V12	-0.183046587	0.0001107*
ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สูบบุหรี่กี่มวนต่อวัน V13	-0.165952936	0.0004663*
จ่ายเงินซื้อบุหรี่1 ซองเป็นจำนวนเงินเท่าไร V16-2	-0.183056989	0.0001106*
ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา จ่ายเงินซื้อบุหรี่เป็นจำนวนเงินเท่าไร V17-2	-0.072553277	0.1281846
จำนวนบุหรี่ที่ที่นักศึกษาซื้อมา V22-2	-0.185736109	0.0000872*
ราคานูหรีครั้งสุดท้ายที่ซื้อมา V23-1	-0.142615928	0.0026840*
จำนวนเงินครั้งสุดท้ายที่ซื้อมา V23-2	-0.047832167	0.3162478

ตัวแปร	Correlation)	P-value
เลิกสูบบุหรี่ (ปี) V24-y	0.001613088	0.9730536
ระยะเวลาที่เลิกสูบบุหรี่ได้ในครั้งสุดท้ายก่อนกลับมาสูบบุหรี่อีก V27	-0.024878082	0.6023406
ปริมาณบุหรี่ที่สูบบุหรี่เป็นอันดับ 1 V29-3	-0.054780195	0.2509763
ค่าใช้จ่ายในการซื้อบุหรี่ที่สูบบุหรี่เป็นอันดับ 1 V30	0.062394116	0.1909302
จำนวนเงินโดยรวม V30-1	-0.043735979	0.3595163

*significant at $p\text{-value} < 0.05$

จากข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ จะเห็นว่าช่วงอายุในการริเริ่มสูบบุหรี่ของนักศึกษา จะอยู่ในช่วงวัยรุ่น ถ้านักศึกษาเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การเลิกบุหรี่ได้ จะประหยัดค่าใช้จ่ายของตนเองและพ่อแม่ผู้ปกครองที่ใช้ซื้อบุหรี่และค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคที่เกิดจากบุหรี่ รวมทั้งด้านเศรษฐกิจ ของประเทศโดยรวม ที่มีประชากรมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง พร้อมทั้งจะเป็นพลเมืองที่ดี พร้อมทั้งจะทำงาน โดยไม่เป็นภาระแก่คนอื่น องค์การอนามัยโลกได้ระบุชัดเจนว่า การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุสำคัญของการป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควรที่สามารถป้องกันได้ และกำหนดให้วันที่ 31 พฤษภาคม ของทุกปีเป็นวันงดสูบบุหรี่โลก (World Non Tobacco Day) โดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ 1988 (พ.ศ 2531) โดยมีการกำหนดค่าขวัญในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ในแต่ละปี โดยมีอนุสัญญาควบคุมยาสูบ และแสดงโทษของยาสูบ สำหรับในปี พ.ศ. 2559 มีค่าขวัญว่า ชองบุหรี่แบบเรียบ ลดภัยเงียบลดโรค (Get ready for plain packing) อันแสดงถึงความสูญเสียทางด้านชีวิตของประชากรที่เกิดจากการสูบบุหรี่เพื่อแนะนำให้แต่ละประเทศใช้ชองบุหรี่แบบเรียบเพื่อแสดงภาพคำเตือนบนชองบุหรี่

ในการทำงานเพื่อลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และป้องกันผู้สูบบุหรี่ใหม่ ในกลุ่มนักศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่าย ทั้งอาจารย์ บุคคลากรสนับสนุน นักศึกษา ผู้บริหารสถาบัน ในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดจากพิษภัยของบุหรี่ การสร้างภูมิคุ้มกัน และพลังให้แก่นักศึกษาให้มีศักยภาพในการต้านภัยบุหรี่ เพื่อลดความสูญเสียทางด้านชีวิตของประชากรที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ จะได้นำเสนอเพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถใช้ข้อมูลไปประเมินสถานการณ์การสูบบุหรี่ของนักศึกษา เพื่อการ รณรงค์ไม่สูบบุหรี่ในที่สาธารณะเนื่องจากการผิดกฎหมาย และเลิกสูบบุหรี่เพื่อการมีสุขภาพที่ดี และจัดสถานที่ให้สูบบุหรี่ สำหรับผู้ที่ยังไม่สามารถเลิกสูบบุหรี่ได้

บรรณานุกรม

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2558).การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร 2557 : กรุงเทพฯ

- ขนิษฐา บุญเสริม และคณะ. (2552) .การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ. วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม หน้า 6-14
- ฉันทัญญาดา รongเดช และคณะ.(2552).การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในจังหวัดตรัง.รายงานวิจัยจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ 2555
- นิรันดร์ ไพบูลย์สิทธิ์(2555) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การจรัสสินทวงศ์ ปีการศึกษา 2555 สืบค้นเมื่อ วันที่ 7 กันยายน 2559 จาก <http://www.charn.ac.yh/cvc/research/neeranud55.pdf>.
- เรณู บุญจันทร์ และคณะ.(2552).พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน จังหวัดระนอง. รายงานวิจัยจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ
- วิลาวัลย์ ประทีปแก้ว และคณะ(2552)พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชน จังหวัดนนทบุรี รายงานวิจัยจากศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2557) . คู่มือเกณฑ์มาตรฐานพัฒนามหาวิทยาลัยปลอดบุหรี่. เครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่: กรุงเทพฯ ฯ
- สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา , รณ ชัย คงสกันธ์ (บรรณาธิการ).(2552). พิษภัยและการรักษาโรคติดบุหรี่.สหประชาพานิชย์ : กรุงเทพฯ ฯ
- สุวรรณณี จรุงจิตอรารี, นวลอนงค์ ชัยปิยะพร, สลิลลา เศรษฐไกรกุล, อโนมา สันติวรกุล(2556).ปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร . วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด ปีที่ 25 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2556 หน้า 164-171.
- อาภารัตน์ อิงคภากร(2557). ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.รายงานการศึกษาพิเศษ สาขาวิชาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559 จาก <http://ped.edu.ku.ac.th/home/special problem/file 25-05-20115-21-51- 44.pdf>.
- อาร์มภัพร เอี่ยมวุฒิ และคณะ. (2559) . บุหรี่ ภัยร้ายทำลายคุณ. สันทิวกิจ พรินติ้ง :นครปฐม